

ת"פ 45820/08/17 - מדינת ישראל נגד שי סבג, עמרם אוטמגזין, עדן אזרד, דוד לנקרי

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 45820-08-17 מדינת ישראל נ' סבג(עציר) ואח'
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט יריב נבון
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמים	1. שי סבג (עציר) 2. עמרם אוטמגזין (עצור בפיקוח) 3. עדן אזרד (עציר) 4. דוד לנקרי (עציר)

החלטה

לפניי בקשת נאשמים 3 ו- 4 (להלן: "המבקשים") להפרדת משפטם מזה של נאשמים 1 ו- 2 בתיק זה.

רקע :

1. המבקשים מואשמים בפעילות פלילית אותה ביצעו כמפורט בכתב האישום, יחד עם אחרים. על פי הנטען בחלק הכללי לכתב האישום במהלך החודשים מאי עד אוגוסט 2017, סיפקו המבקשים לנאשם 1 סמים מסוכנים, בהם סחרו נאשמים 1 ו- 2, כמפורט בכתב האישום, כאשר הנאשמים 1 ו- 2 וכן המבקשים נהנים מפירות הסחר.
2. לטענת המבקשים, כתב האישום מכיל 26 פרטי אישום, מתוכם לנאשם 3 מיוחסים 3 אישומים (1, 21, 25) ואילו לנאשם 4 מיוחסים 2 אישומים (1, 25). ביתר האישומים מיוחסות לנאשמים 1 ו- 2 עבירות שונות של סחר בסם מסוכן.
3. לטענת המבקשים כתב האישום מכיל 70 עדי תביעה, רובם ככולם רלוונטיים להוכחת עבירות הסחר המיוחסות לנאשמים 1 ו- 2 בלבד. סביר להניח שעדותם של העדים הרבים תימשך זמן רב ולכן אין זה סביר שהמבקשים, הנתונים במעצר, ימתינו תקופה ממושכת לסיום משפטם אך בשל כך.
4. ב"כ המאשימה התנגדה לבקשה. לשיטתה, הרקע והאישומים עצמם קשורים האחד בשני ומהווים סדרת מעשים המגבשת פרשייה אחת. קיים אף קשר הדוק בין האמור באישומים הקונקרטיים לבין הרקע למעשים והנטען באישום הראשון, כמפורט בכתב האישום. אכן עסקינן בכתב אישום המכיל עדים רבים, לרבות עדים מקצועיים, ולכן ראוי ונכון שבית המשפט יחשף למלוא התמונה הראייתית בנוגע לכלל הנאשמים. הפרדת הנאשמים עלולה לגרום לכך שבית המשפט יאלץ לשמוע את אותם עדים מס' פעמים, בהתאם להתקדמות

ההליך המשפטי בעניינו של כל נאשם ונאשם. מעבר לפגיעה הברורה ביעילות הדין, עלול להיווצר מצב של תוצאות סותרות ביחס להערכת מהימנות העדים. מאחר ולא נטען כי ניהול הליך אחד בנוגע לכלל הנאשמים עלול לפגוע בהגנת נאשם זה או אחר, יש לדחות את הבקשה.

5. ב"כ נאשמים 1 ו- 2 לא התנגדו לבקשת המבקשים.

דין והכרעה:

המסגרת הנורמטיבית :

6. הוראות סעיפים 86 עד 88 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: החסד"פ) קובעות:

86. מותר לצרף בכתב אישום אחד כמה אישומים אם הם מבוססים על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרת מעשים הקשורים זה לזה עד שהם מהווים פרשה אחת; בצירוף אישומים כאמור מותר, על אף כל דין אחר, לצרף לאישום בבית משפט מחוזי גם אישום בעבירה שאינה פשע.

צי

87. מותר להאשים בכתב אישום אחד כמה נאשמים אם כל אחד מהם היה צד לעבירות שבכתב האישום או לאחת מהן, בין כשותף ובין בדרך אחרת, או אם האישום הוא בשל סדרת מעשים הקשורים זה לזה שהם מהווים פרשה אחת; אולם אין באי-צירופו של צד אחד לעבירה מניעה לשפיטתו של צד אחר.

88. בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת המשפט באישום פלוני שנכלל בכתב האישום, או על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים.

7. אופן הגשת כתב האישום היא פררוגטיבה של התביעה, ואם סברה זו כי בפרשה מסוימת מוטב לנהל משפטים נפרדים נגד המעורבים בה, יכולה הייתה מלכתחילה להגיש כתבי אישום נפרדים, ומעשים שבכל יום שהתביעה מגישה כתבי אישום נפרדים, כאשר היא מבקשת להעיד נאשם אחד נגד נאשמים אחרים באותה פרשה.

8. בפרשת **סוסן**, העוסקת בשילוב של צירוף נאשמים ואישומים, נכתב כך: "**הדעת נותנת כי המחוקק כיוון לכך שפרשה עובדתית אחת תתברר לפני בית-משפט אחד, על כל ספיחיה. אין חולק כי זהו גם המצב הרצוי**" (ע"פ 866/95 סוסן נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(1) 793 [1996], פס' 5) (להלן: "**סוסן**"). על היתרונות שמבקש צירוף אישומים ונאשמים להשיג נכתב בבג"ץ **חדר** כך: "**בהתקיים תנאים אלה ... לארקשאינפגסבצירוףהאישומים, אלאשלבירורסבמאחדישגםיתרונותבולטים, הנמצדשיקוליהיעילותוהנמצדהיכולתלהגיעלחקרהאמת**" (בג"ץ 5283/98 **חדר** נ' **שופטי בית המשפט המחוזי ב-ים**, ניתן ביום 12.11.98, פס' 6).

9. שופט בית המשפט המחוזי בירושלים (כתוארו אז) צ' זילברטל, קובע כי "ככלל, צירוף אישומים וצירוף נאשמים נועד לייעל את הדיון. צירוף כזה מאפשר שמיעת כל העדים הנוגעים לאותה פרשה על-ידי מותב אחד. מעבר ליעילות המושגת בדרך זו, הדבר מביא למתן החלטה אחת לגבי כל הפרשה ומונע אפשרות של החלטות סותרות וממצאים מנוגדים שייקבעו על-ידי הרכבים שונים" (ת"פ (י-ם) 1256/01 מדינת ישראל נ' יונה כהן ואח' ניתן ביום 10.2.2003, פס' 8). הצירוף נעשה הן מטעמי יעילות, של שמיעת העדים פעם אחת ובחבילה אחת, והן מטעמים מהותיים של עשיית צדק, דהיינו: שהעדים יישמעו על ידי אותו בית משפט, אשר יקבע לגביהם עמדה אחת" (י' קדמי על סדר הדין בפלילים חלק שני, מהדורה מעודכנת 2009, עמ' 941).

10. לפני בית המשפט מונחים על כפות המאזניים מצד אחד הטעמים לצירוף אישומים ונאשמים הנזכרים לעיל: יעילות דיונית - מניעת סרבול הליכים; וצדק מהותי - הערכה אחידה של מהימנות העדים; ומצד אחר הטעמים להפרדת המשפט בשל קיפוח יכולתו של הנאשם להתגונן בפניה אישומים. הקו של הפסיקה הוא כי "ככלל, שיקולי יעילות אינם שיקולים פסולים, אך הם מהווים שיקולים משניים לשיקולי צדק ולחשש מפני פגיעה בנאשם" (ת"פ (נצ') 592/97 מדינת ישראל נ' שאולוב, ניתן ביום 26.11.97, עמ' 417 א-ג); ואולם, כל עוד אין בצירוף פגיעה בהגנתו של הנאשם - המגמה השלטת היא להותיר על כנו את צירוף האישומים. באופן זה, יישמעו העדים פעם אחת במאוחד, וינתן פסק דין אחד החורץ דין אחד על סמך קביעה עובדתית אחת באשר לראיות ולהערכתן (ר' למשל: עניין סוסן). בג"ץ חדר מגבש את עניין האיזון במילים אלה: "ככלל, ובהיעדר בסיס ממשי לקיום חשש שביורור האישומים במאוחד עלול לפגוע בהגנת הנאשם, אין בית-המשפט שועה לטענה כי בעצם צירופם של אישומים המבוססים על עובדות דומות יש כדי 'להשחיר' את פני הנאשם ולפגוע בסיכוי שגרסתו ביחס לאישום זה או אחר תזכה לאמונו של בית-המשפט" (בג"ץ חדר, פס' 7).

מן הכלל אל הפרט:

11. במקרים רבים, משיקולי יעילות, מעדיפה התביעה להגיש כתב אישום אחד נגד כמה נאשמים, בין היתר בכדי למנוע את הצורך להטריח עדים משותפים לבוא ולהעיד פעם אחר פעם, וכך נהגה המאשימה גם בתיק שלפנינו. אכן, המציאות שבה נאשם זה או אחר עלול למצוא עצמו כמי אשר חלקו אינו כשל חבריו לכתב האישום, ולכן יסבור כי נתון הוא "כבן ערובה" עד לסיום משפטם של כלל הנאשמים, עלולה לעורר בעיות שונות (למשל שהייה ממושכת במעצר), אולם ספק בעיניי אם הדרך להתמודד עם בעיות מסוג זה, צריכה להיעשות דווקא באמצעות הפרדת משפטם של נאשמים. למבקשים פתוחה תמיד הדרך לפנות בבקשות מתאימות בנוגע למעצרם, למותב הרלוונטי.

12. ככלל, ככל שהבקשה להפרדת משפטים מוגשת בשלב מוקדם יותר של המשפט, קטן יותר החשש לעיוות דין, מפני שניתנת שהות מספקת לנאשמים להתגונן מפני פגיעה אפשרית באינטרסים שלהם במסגרת שמיעת ההוכחות. לכן, מאחר וטרם החלה שמיעת הראיות, לא קיים חשש ממשי לעיוות דינם ואף לא נטען כי קיים חשש שכזה. השיקול היחיד הרלוונטי לענייננו הינו, כאמור, החשש כי ריבוי העדים יוביל להתמשכות ההליך, אך מאחר ועסקינן בפרשייה אחת, אשר על פי הנטען בתגובת המאשימה קיים קשר הדוק בין חלקיו השונים של כתב האישום, לרבות המיוחס למבקשים, כפי שאף ניתן להתרשם מן הנטען בחלקו הכללי של כתב האישום, אינני סבור כי ישנה הצדקה להיעתר לבקשה זו, אשר משמעותה המעשית הינה ניהול משפטים נפרדים תוך שמיעתם של עדים רבים, מספר פעמים, ייתכן אף על ידי שופטים שונים, על כל הכרוך בכך.

13. לנכח האמור, הבקשה נדחית. החלטה זו תועבר לצדדים.

ניתנה היום, י"ט חשוון תשע"ח, 08 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.